

نظام نوین ترویج

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
معاونت ترویج
شماره ۴ - بهمن ماه ۱۳۹۴

برنامه عملیاتی نظام نوین ترویج

اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی جامعه روستایی، عوامل جغرافیایی و نیز مخاطبان برنامه‌های ترویجی، شبکه ترویج غیردولتی، تولیدکنندگان ادوات و نهاده‌ها و ارائه‌دهندگان خدمات از حساسیت بالایی برخوردار است.

در راستای اجرای نظام نوین ترویج کشاورزی و انجام برنامه‌ریزی عملیاتی، هر مسئول پهنه‌ی تولیدی اقدام به تعیین وضع موجود محصولات و موضوعات اولویت دار و استراتژیک بر اساس شاخص‌های عملکردی؛ تعیین اولویت‌های محصولی/موضوعی و تدوین برنامه عملیاتی پهنه به تفکیک موضوع و محصول با توجه به سیاست‌های کلی وزارت؛ تدوین برنامه عملیاتی با استفاده از تلفیق امکانات و پتانسیل‌های موجود و در دسترس و اقدام به اجرای برنامه جهت رفع مسایل شناسایی شده در پهنه‌های تولیدی می‌نماید.

مواردی که در تدوین هر برنامه عملیاتی لازم است به آنها توجه شود عبارتند از عنوان فعالیت مورد نظر، هدف از اجرای فعالیت، گروه هدف، شیوه اجرا، مجری، تاریخ شروع و پایان برنامه، شاخص‌های دستیابی به هدف، هزینه لازم برای انجام فعالیت و گزارش پیشرفت برنامه.

یکی از اهداف نظام نوین ترویج کشاورزی افزایش اثربخشی فعالیت‌های بخش کشاورزی و افزایش ضریب نفوذ دانش در واحدهای تولیدی از طریق انجام فعالیت‌های مشارکتی با همکاری کلیه اجزاء نظام دانش و اطلاعات کشاورزی می‌باشد. به منظور دستیابی به این مهم، اقدام به برنامه‌ریزی عملیاتی در سطح پهنه‌های تولیدی از ارکان اساسی اجرایی نمودن نظام می‌باشد. برنامه عملیاتی می‌بایستی فعالیت‌های جاری که بر اساس سیاست‌ها، دستورالعمل‌ها، مقررات و آئین‌نامه‌ها صورت می‌گیرد (مانند ارائه انواع خدمات فنی-تخصصی، نظارت بر واحدهای تابعه و ...) و فعالیت‌های مداخله‌ای که بر اساس مشکلات خاص منطقه (مانند بروز حوادث غیر مترقبه در یک حوزه) است را در بر گیرد.

پس از تعیین برنامه عملیاتی، اقدام به برنامه‌ریزی عملیاتی می‌شود. این نوع برنامه‌ریزی شامل شناخت، پیش بینی و تعیین مراحل و توالی عملیات به تفکیک زمان، هزینه، نیروی انسانی لازم، کنترل و در صورت لزوم تجدید نظر در هر یک از موارد با همکاری و مشارکت کلیه ذی نفعان برنامه و تحلیل محیط اجتماعی است. در برنامه‌ریزی عملیاتی توجه به عوامل

نشست استان‌های مجری طرح نظام نوین ترویج کشاورزی در استان فراسان رضوی برگزار شد

نشست دوازده استان پایلوت و داوطلب طرح نظام نوین ترویج کشاورزی در روز چهارشنبه بیست و هشتم بهمن ماه سال جاری در سازمان جهاد کشاورزی استان فراسان رضوی برگزار شد.

در این نشست اقدامات اجرایی و گزارش پیشرفت برنامه‌های عملیاتی نظام نوین ترویج کشاورزی توسط رؤسای محترم سازمان‌های جهاد کشاورزی استان‌های پایلوت و داوطلب ارائه شد. همچنین گزارش اقدامات صورت گرفته توسط مراکز تحقیقات و آموزش استان‌های پایلوت در فصول آموزش کارشناسان پهنه‌ها و ارتباط محققان با مراکز جهاد کشاورزی دهستان مورد بحث قرار گرفت. گزارش تکمیلی این نشست در شماره بعدی خبرنامه به تفصیل فواید آمد.

بخش دوم از دور سوم سفرهای استانی؛

سفر به استان اردبیل

در دومین مرحله ارزیابی پیشرفت فعالیت‌های مرتبط با نظام نوین ترویج در استان اردبیل سفر ۴ روزه دکتر سرافرازی مسئول کارگروه مدیریت دانش و مهندس اسحاقی مسئول کارگروه اطلاع رسانی و تولید رسانه به این استان انجام شد. طی این سفر از شش مرکز جهاد کشاورزی شامل: رضی، انگوت، انجیرلو، فولادلو، هشتجین و کواثیم بازدید به عمل آمد و از نزدیک با رؤسای مراکز، کارشناسان مسئول پهنه، کشاورزان خبره، تعدادی از مددکاران و تسهیلگران زن صحبت شد. در روز پایانی بازدید نیز جلسه‌ای در حضور معاون محترم توسعه مدیریت و نیروی انسانی سازمان جهاد کشاورزی استان برگزار و مشکلات و نتایج سفر مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. ضرورت توجه به موضوعات انگیزشی کارشناسان مسئول، تقویت ارتباط مدیران

ترویج استان با مراکز جهاد کشاورزی دهستان به خصوص مراکز حومه اردبیل از اهم مطالب مطرح شده بود. معاون محترم سازمان نیز گزارشی از روند فعالیت‌ها و حمایت‌های انجام شده سازمان جهاد کشاورزی استان به مراکز جهاد کشاورزی ارائه دادند که از زحمات بی‌شائبه آن سازمان تقدیر می‌شود.

در این سفر تعداد ۱۳۳۲ عنوان از انتشارات علمی ترویجی، فیلم، انیمیشن، چند رسانه‌ای‌ها و اسلایدویژن در اختیار هشت مرکز جهاد کشاورزی دهستان قرار گرفت.

ساماندهی مراکز جهاد کشاورزی استان یزد

دستورالعمل‌های فنی را از مهمترین تکنیک‌ها و فنون ترویجی در اجرای خوب وظایف برشمرد.

ایشان با بیان این که جایگاه ترویج و آموزش در مدیریت دانش با بهره‌گیری از ظرفیت

رسانه ملی، رسانه‌های تلفیقی، آموزشی و ترویجی شکل می‌گیرد، تاکید کرد: سیاست و اهداف کمی بخش‌های اجرایی می‌تواند به برنامه‌های ترویجی و آموزشی تخصصی تبدیل شود بنابراین ترویج به عنوان تسهیلگر و عامل مورد وثوق جامعه محلی سازه ترویجی و اجتماعی را تدوین می‌کند.

دکتر شاه پسند همچنین

در پایان به مزیت‌ها و نقاط قوت طرح که شامل افزایش ضریب نفوذ دانش در تولیدکنندگان و بهره‌برداران با حضور کارشناسان جدید الاستخدام و حضور تمام بخش‌های تخصصی و اجرایی در طرح، بدون در نظر گرفتن مرز بندی‌های سازمانی در استان هاست اشاره کرد و گفت مهمترین وظیفه ترویج کشاورزی انتقال و کاربردی کردن دانش و تغییر رفتار است. ترویج کشاورزی باید اطلاعات واحدهای تحقیقاتی را دریافت و به تولید دانش کاربردی تبدیل کند و این دانش را بر اساس رسانه‌های انفرادی، گروهی و... به مخاطبان مشخص برای هر فعالیت و بارگذاری در شبکه دانش انتقال دهد بنابراین ترویج می‌تواند نیازها را از عرصه‌های تولید دریافت و به نیاز پژوهشی تبدیل کند.

سپس مدیران ستادی و شهرستان‌های سازمان به بیان نقطه نظرات خود پرداختند و آقای دکتر شاه‌پسند نیز به سؤالات مدیران پاسخ داد.

در پایان ریاست سازمان جهاد کشاورزی استان یزد به جمع‌بندی مطالب پرداخت و ضمن تأکید بر لزوم عملیات پهنه‌بندی و ساماندهی مراکز، آمادگی استان را در جهت اجرای طرح پهنه بندی و نظام نوین ترویج اعلام نمود.

با حضور قائم مقام معاون ترویج سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و منابع طبیعی کشور، جلسه ستاد شورای هماهنگی مدیران سازمان جهاد کشاورزی در استان یزد برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی سازمان جهاد کشاورزی استان یزد دکتر شاه پسند قائم مقام معاون ترویج سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و منابع طبیعی کشور در جلسه ستاد ساماندهی مراکز جهاد کشاورزی استان یزد حضور یافت.

در این جلسه دکتر شاه‌پسند ضمن تقدیر

از اقدامات صورت گرفته در راستای ساماندهی مراکز جهاد کشاورزی، خاطر نشان کرد ساماندهی مراکز مذکور از ضروریات و اولویت‌های وزارت متبوع است و مقام عالی وزارت نیز بر آن تأکید زیادی دارند.

قائم مقام معاون ترویج سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی گفت: انتقال مدیریت دانش و معرفی نیازهای کشاورزی مهمترین رویکرد وزارت جهاد کشاورزی در اجرای طرح نظام نوین ترویج کشاورزی است.

شاه پسند با بیان اینکه در طرح نظام نوین ترویج و پهنه بندی مراکز، ۴ استان به عنوان پایلوت برای اجرای طرح نظام نوین ترویج کشاورزی انتخاب شده‌اند گفت برای تقویت و توسعه ترویج در بخش کشاورزی طرح‌هایی را در دست اقدام داریم که یکی از آنها آموزش به ۸۰۷۰ نفر نیروهای تازه استخدام است که باید برنامه‌ریزی مناسبی برای بکارگیری این نیروها در بخش‌های اجرایی و ۱۰ هزار پهنه داشته باشیم.

شاه پسند سایت الگویی کانون یادگیری؛ مدرسه در مزرعه، صندوق حمایت از مشاغل خانگی، مراکز رشد و کارآفرینی زنان، انتخاب کشاورزان نمونه در الگوسازی، نشریات، بروشورها و

برخی از دستاوردهای استقرار نظام نوین ترویج در استان‌های پایلوت

استقرار نظام نوین ترویج در استان‌های پایلوت از تاریخ صدور ابلاغیه وزیر محترم شروع شده و طی این مدت دستاوردهایی نیز به همراه داشته است، که برخی از آنها به شرح زیر می باشد:

- * فراهم نمودن پایه مناسب اطلاعاتی برای برنامه ریزی‌ها در سطوح استانی و ملی
- * ایجاد خلاقیت در استان‌ها و مراکز در استفاده از امکانات موجود به منظور تجهیز و ساماندهی و ارائه خدمات بهتر به بهره‌برداران
- * برقراری ارتباط مناسب با بهره‌برداران و شناسایی نیازهای واقعی آنان از طریق تعیین مروج مسئول برای هر پهنه
- * فراهم نمودن زمینه ایجاد ارتباط مناسب با بخش‌های تخصصی اجرایی، تحقیقاتی و آموزشی در سطوح استانی و ملی
- * تدوین برنامه عملیاتی برای هر پهنه، به منظور سنجش اثربخشی فعالیت‌های اجرایی هر پهنه و تأثیر هر فعالیت در بهبود کارکردهای واحدهای تولیدی
- * ایجاد موج مثبت کارکردی و خروج از رکود و روزمرگی در مراکز جهاد کشاورزی، در راستای توانمندسازی و انتقال دانش فنی به بهره‌برداران
- * ساماندهی کارکردی مراکز جهاد کشاورزی در قالب پهنه بندی و سپردن مسئولیت هر پهنه به کارشناس مربوطه
- * ابتکار استانها در استفاده لباس فرم متحدالشکل ویژه کارشناسان مسئول پهنه‌ها
- * تقویت مسئولیت پذیری کارشناسان جوان مراکز با قبول مسئولیت پهنه تولیدی

سفر به استان آذربایجان شرقی

مهندس بنی هاشم و دکتر اسدالله پور در تاریخ ۲۹ تا ۳۰ دی ماه سال جاری به استان آذربایجان شرقی سفر نمودند. در این سفر دو روزه از ۵ مرکز جهاد کشاورزی (صوفیان، کشکسرای، سیه رود، لاریجان، حومه شرق) بازدید و با کارشناسان، روسای مرکز و مدیران جهاد کشاورزی شهرستان ها

گفتگو کردند. نتایج بازدیدها، مذاکرات و گفتگوها در این استان نشان می دهد با اجرایی شدن نظام نوین ترویج و تحقق پذیری ارکان آن به ویژه پهنه بندی و واگذاری مسئولیت پهنه ها به کارشناسان مراکز، انتظار می رود در صورت حمایت و پشتیبانی های لازم، شاهد تحول جدی و گسترده ای نه تنها در بخش کشاورزی، بلکه در وضعیت روستاها باشیم. بازدیدها نشان داد عمل و فعالیت کارشناسان پهنه در حد قابل قبولی بود. استفاده از برخی تکنیک ها جهت مدیریت بهینه امکانات نظیر عملیات ده گردشی

(انجام بازدید به صورت تیمی توسط یک گروه کارشناس و بررسی مسائل موجود در هر پهنه)، انجام طرح های آزمایشی در مقیاس کوچک و در سطح روستاها توسط کارشناسان مسئول پهنه های تولیدی، انجام وظیفه توسط کارشناسان با وجود امکانات اندک و کمبود منابع و... از جمله نقاط قوت در استان مذکور بود. ولی کمبود امکانات مراکز جهاد کشاورزی، عدم تعیین صحیح ملزومات اداری موجود در مراکز، کمبود اعتبارات،

وسایل نقلیه، عدم ارتباط مناسب و مستمر محققان با مراکز جهاد کشاورزی شهرستان ها و... از جمله نقاط ضعف در راستای اجرای این نظام بود.

در این راستا پیشنهاد های ذیل می توانند بیشترین تاثیر را در استقرار نظام نوین ترویج کشاورزی و موفقیت آن داشته باشند:

۱- اعتقاد راسخ مسئولین ملی و استانی به نظام

نوین ترویج و حاکم بودن تفکر سیستمی و تعامل موثر بین بخش های اجرایی، آموزشی و تحقیقاتی با ترویج.

۲- تامین اعتبارات، امکانات

لازم و تجهیز مراکز خدمات جهاد کشاورزی از جمله خودرو، دوربین عکاسی، تبلت، رایانه و ...

۳- شناخت کافی از نظام نوین

و مؤلفه های آن توسط عوامل اجرایی بویژه در مراکز خدمات جهاد کشاورزی و کارشناسان مسئول پهنه ها.

۴- توانمندسازی مسئولین

پهنه ها و ایجاد انگیزه های لازم در آن ها.

۵- درگیر نشدن نیروهای ترویج و بویژه نیروهای مراکز خدمات و کارشناسان مسئول پهنه ها در امور غیر ترویجی.

۶- مشارکت بهره برداران در طراحی، تدوین و اجرای برنامه ها.

۷- شناسایی و بکارگیری ظرفیت بخش های خصوصی و شبکه عاملین غیردولتی بعنوان کنشگران اصلی نظام.

۸- باز توزیع نیروی انسانی به نحوی که اکثر نیروهای متخصص با ترکیب مناسب در مراکز مستقر شوند.

بازدید از فرایند اجرایی نظام نوین ترویج در استان گلستان

استان گلستان یکی از استان های پایلوت است که به منظور بررسی فرایند اجرایی نظام نوین در سفر های استانی مورد بازدید قرار گرفت.

در این سفر که با حضور دکتر امیری لاریجانی، مدیر کل دفتر ترویج کشاورزی و منابع طبیعی و مهندس صارم پور، معاون دفتر شبکه عاملین ترویج انجام شد از مراکز جهاد کشاورزی نوکننده از شهرستان درگز، مرکز جهاد کشاورزی

گرگی محله از شهرستان کردکوی، مرکز جهاد کشاورزی سیمین شهر از شهرستان گمیشان، مرکز جهاد کشاورزی سرخنگلاته از شهرستان گرگان بازدید شد.

در ابتدای بازدید از هر مرکز، هدف از بازدید تشریح شده، سپس گزارشی از پتانسیل های کشاورزی منطقه و فرایند

اجرایی نظام نوین ترویج در حوزه مرکز توسط رییس مرکز جهاد کشاورزی ارائه شد.

مشکلات اجرای طرح:

- * تداخل وظایف کاری مسئولین پهنه
- از طرف معاونت های تخصصی وزارت
- * بالا بودن سطح پهنه ها و آگاهی
- پایین از مسائل و موضوعات پهنه
- * انگیزه پایین کاری
- * دوره های آموزشی ناکافی برای

مسئولین پهنه

پیشنهادهای:

* تهیه لباس فرم ملی برای

کارشناسان پهنه

* تجدید نظر در نوع خودرو

استیجاری مناسب کارهای صحرایی

* حضور فعال محققین

* لزوم عملیاتی کردن برنامه

آموزشی کارشناسان پهنه

* تصویب و ابلاغ شیوه نامه های

مربوط به ساماندهی مراکز شامل

ساختار، انگیزش و تجهیزات

* تهیه و ابلاغ شرح وظایف

تیپ برای کارشناسان پهنه ها

* تهیه و ابلاغ شرح وظایف

کارشناس معین پهنه در هر مرکز به

صورت تیپ.

در طی این سفر، با حضور دکتر زنده

معاون وزیر، رئیس سازمان و دکتر خاوازی

معاون ترویج مراسم تقدیر از نمونه های

استان سال ۹۴-۹۳ برپا شد. این مراسم

در روز شنبه هفدهم بهمن ماه سال جاری

در محل دانشگاه آزاد گرگان برگزار شد.

کام های عملیاتی در اجرای دستورالعمل پشتیبانی و ساماندهی مراکز جهاد کشاورزی

کارگروه پشتیبانی و ساماندهی مراکز جهاد کشاورزی

در راستای اجرایی نمودن بند ۶ ابلاغیه نظام نوین ترویج کشاورزی (موضوع نامه شماره ۰۲۰/۱۷۸۳۹، تاریخ ۹۴/۶/۱۱) و به منظور اجرای مناسب و مطلوب مأموریت ها و با عنایت به اینکه مراکز جهاد کشاورزی به عنوان آخرین سطح سازمانی، تکالیف و مأموریت های وزارت جهاد کشاورزی را برعهده دارند،

دستورالعمل پشتیبانی و ساماندهی مراکز جهاد کشاورزی تهیه و پس از اخذ نظرات کارشناسان و مدیران ذیربط در سطح ملی و استانی، توسط مقام عالی وزارت طی نامه شماره ۰۲۰/۳۳۹۰۳ مورخه ۹۴/۱۱/۱۱ به استانها ابلاغ شد.

تهیه این دستورالعمل در کارگروه پشتیبانی و ساماندهی مراکز جهاد کشاورزی از مهر ماه سال جاری در دستور کار قرار گرفته است. پس از ابلاغ دستورالعمل یاد شده و به منظور

اجرای مفاد آن، جلسات کارگروه پشتیبانی و ساماندهی (پشتیبانی شامل حمایت های مالی و تجهیزاتی برای بهسازی فضای کاری به منظور انجام مطلوب مأموریت ها و ساماندهی شامل مجموعه اقدامات برای افزایش بهره وری و انگیزش نیروی انسانی مراکز جهاد کشاورزی) با مدت زمانی کمتر، برگزار و با سرعت بیشتری موضوعات مرتبط با استاندارد سازی و یکسان سازی طرح تیپ تابلو سردر مراکز، تیپ فرمت اطلاعات پایه، مباحث مربوط به افزایش کارایی، اثربخشی و ارتقاء انگیزش نیروی انسانی شاغل در آن را با هماهنگی معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی وزارت متبوع و مرکز نوسازی تحول اداری، در دستور کار قرار داده و پیشنهادات لازم را تهیه نموده است، همچنین برنامه ریزی لازم برای تشکیل ستاد ملی پشتیبانی و ساماندهی مراکز جهاد کشاورزی با تعیین اعضاء مربوطه صورت گرفته است.

فعالیت های ستادی کارگروه مدیریت دانش

۱. با حمایت های جدی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و به ویژه مرکز فناوری اطلاعات و اطلاع رسانی کشاورزی سازمان سرانجام کتابخانه اینترنتی همراه کشاورز- مروج شروع به کار کرد. طی سه هفته گذشته کار بارگزاری انتشارات علمی- ترویجی در سایت کتابخانه در حال انجام است. به منظور تسریع کار بارگزاری و دسترسی هر چه سریع تر بهره برداران و مروجان به مجموعه اطلاعات علمی کار صدور نام کاربری و گذرواژه برای کلیه معاونین پژوهشی مؤسسات ستادی، مراکز تحقیقات و آموزش کشاورزی استانی و همچنین مدیران هماهنگی ترویج استانها در حال انجام است و این همکاران پس از دریافت نام کاربری امکان بارگذاری انتشارات علمی- ترویجی استان خود را خواهند داشت.

۲. موضوع سامانه تلفن گویا نیز با قوت در حال پیگیری است. بعد از جلسات متعدد با شرکت طرف قرارداد چارچوب های اجرایی برنامه نهایی و بخشی از زیرساخت های لازم تأمین شده است و امید است که با تأمین اعتبار لازم فاز اول این سامانه اجرایی شود تا کشاورزان بتوانند

از طریق تلفن گویا مشکلات عرصه خود را مطرح و در کوتاه ترین مدت پاسخ لازم را از کارشناسان مربوطه دریافت نمایند.

۳. جلسات نهایی با شرکت طرف قرارداد راه اندازی سامانه جامع مدیریت دانش نیز برگزار و فاز اول پروژه به تصویب نهایی رسیده است که به زودی به مرحله اجرا درخواهد آمد. در فاز اول ساماندهی اطلاعات پهنه ها بر مبنای سیستم اطلاعات جغرافیایی عملیاتی خواهد شد.

۴. موضوع نهضت تولید محتوا با قوت تمام ادامه دارد و مجموعه دستورالعمل های موضوعی و محصولی متنوعی از طرف مؤسسات تحقیقات فنی و مهندسی، مرکبات، پنبه، علوم دام، گیاهپزشکی، شیلات، مراکز تحقیقات کشاورزی استان آذربایجان شرقی دریافت شده است که بخشی منتشر شده و بقیه نیز آماده چاپ یا در مرحله بررسی فنی هستند که پس از طی مراحل انتشار در اختیار مراکز جهاد کشاورزی دهستانها قرار خواهند گرفت.

سایت معاونت ترویج به آدرس tarvij.areo.ir

طراحی مجدد و راه اندازی شد. این سایت اطلاعات فعالیت های ترویجی بالافض نظام نوین ترویج را در سطح ستاد و استان ها در اختیار کاربران قرار می دهد.

فهرست نام نظام نوین ترویج

سردبیر: علی رضا سید اسحاقی
مدیر داخلی: شیوا پارسا نیک
همکاران این شماره:

دکتر محمدرضا شاه پسند، دکتر علی مراد سرافرازی، دکتر بهمن امیری لاریجانی، مهندس علی درجانی، مهندس فروغ السادات بنی هاشم، وجیهه سادات فاطمی، مریم طهماسبی عکس از: بهزاد عمو جعفری

نشانی: تهران - خیابان آزادی - چهار راه نواب ساختمان دکتر حسابی - طبقه ۱۲

تلفن: ۶۶۹۴۰۷۴۷ - ۶۶۴۳۰۴۴۹
setad.dabirkhaneh.nnt@gmail.com

گزارش میان دوره ای از استقرار نظام نوین ترویج در اسفند ماه

بنابر اعلام معاون محترم ترویج سازمان آموزش، تحقیقات و ترویج وزارت جهاد کشاورزی جناب آقای دکترخواوازی، گزارش میان دوره ای از مجموعه فعالیت های انجام شده در نظام نوین ترویج کشاورزی در نیمه اسفندماه به آقای مهندس حجتی وزیر محترم جهاد کشاورزی ارائه می شود که لازم است تمامی کارگروه ها با همکاری استان های پایلوت و داوطلب بطور جدی تا زمان مقرر به تکمیل و جمعیت اطلاعات بپردازند.